

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Veroniky Burianové a JUDr. Ondřeje Szalonnáse ve věci

žalobce: **A. F. M F**, nar. X, bez státní příslušnosti, X
zastoupeného JUDr. Matějem Šedivým, advokátem, Václavské
náměstí 831/21, 110 00 Praha 1,

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, IČ 00007064,
náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 4. 2020, č.j. MV-45602-4/SO-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[I] Vymezení věci

1. Žalobou ze dne 17. 5. 2020, Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) doručenou dne 19. 5. 2020, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 27. 4. 2020, č.j. MV-45602-4/SO-2020 (dále jen „napadené rozhodnutí“), a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím bylo k odvolání žalobce podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

jeho odvolání a bylo potvrzeno usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo „Ministerstvo“), ze dne 23. 1. 2020, č.j. OAM-33157-22/DP-2019 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), kterým bylo podle § 66 odst. 1 písm. f) správního řádu zastaveno řízení o žalobcově žádosti podané dne 25. 9. 2019 o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, neboť právo, jehož se řízení týká, zaniklo.

2. Pobyt cizinců na území České republiky je upraven zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Správní řízení je upraveno správním řádem.

[II] Žaloba

3. Žalobce nejdříve stručně rekapituloval průběh správního řízení, aby následně namítal, že mu byl naposledy povolen pobyt s platností do 30. 9. 2019, přičemž je toho názoru, že rozhodnutí č.j. OAM-1318-15/ZR-2019 je nicotným správním aktem nepřinášejícím žádného účinku, neboť nelze rozhodnout o zrušení pobytu, který již uplynul.
4. Žalobce byl toho názoru, že je možné rozhodnout o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu toliko v době jeho platnosti. Pokud cizinec v době platnosti pobytu požádá dle § 44a zákona o pobytu cizinců o jeho prodloužení, uplatní se na podanou žádost tzv. fikce pobytu, dle které se pobyt považuje za platný do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti. Případné výtky vůči jeho osobě je třeba uplatňovat v řízení o prodloužení pobytu, jak ostatně vyplývá z poslední věty § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, dle které fikce pobytu platí do právní moci posouzení žádosti.
5. Jinými slovy, není možné zrušit platnost povolení k dlouhodobému pobytu, pokud již platnost pobytu skončila. Nachází-li se cizinec v postavení osoby žádající o prodloužení pobytu, tak mu svědčí fikce pobytu do doby pravomocného rozhodnutí o žádosti. Veškeré případné námitky musí být uplatňovány v tomto řízení, nikoliv v řízení o zrušení pobytu, neboť to je skončením doby platnosti povolení k pobytu nutné zastavit.
6. Dle názoru žalobce je smyslem tzv. fikce pobytu poskytnout účastníkovi práva, jaká by požíval, pokud by disponoval povolením k pobytu, avšak povolením k pobytu nedisponuje. Pokud by tomu bylo naopak a fikce pobytu by byla totožným pojmem jako povolený/realizovaný pobyt, znamenalo by to, že cizinec pobývající na území ČR v režimu fikce pobytu by mohl žádat o změnu účelu pobytu dle § 45 zákona a na takovouto novou žádost by se vztahovala dle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců další fikce pobytu, díky čemuž by cizinec mohl „řetěžit“ podávané žádosti, a fakticky tak doživotně pobývat na území ČR pouze z titulu nově zahajovaných řízení.
7. Ve skutečnosti je tomu ovšem naopak. Právní úprava rozlišuje mezi fikcí pobytu a povoleným pobytem, přičemž pokud existuje rozdíl mezi těmito pojmy, tak žalobce dovodil, že toliko požadovaný pobyt (na který se uplatní fikce pobytu) nelze rušit v rámci řízení o zrušení pobytu, neboť se nejedná o platné pobytové oprávnění. Má-li správní orgán k osobě žadatele výtky, může je uplatnit v rámci řízení o vydání nového povolení a podanou žádost z takovýchto důvodů zamítnout. Nelze ovšem rušit něco, co cizinec nemá, tj. nelze rozhodnout o zrušení pobytu, jehož platnost již uplynula. Z tohoto důvodu je rozhodnutí o zrušení pobytu nicotným právním aktem. V důsledku toho správní orgány pochybily, pokud se žádostí meritorně nezabývaly.
8. Žalobce proto žádal, aby bylo napadané rozhodnutí zrušeno a věc byla vrácena žalované

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

k novému projednání a rozhodnutí.

[III] Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná (ve vyjádření k žalobě datovaném dne 17. 6. 2020) trvala na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí s tím, že uplatněné žalobní námitky, které jsou totožné s námitkami odvolacími, jsou nedůvodné. V podrobnostech odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a navrhla žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

[IV] Rozhodnutí soudu

10. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
11. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
12. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
13. Soud o věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť s tím ve smyslu § 51 odst. 1 věty první s. ř. s. souhlasili oba účastníci (žalobce udělil dne 22. 11. 2022 soudu dodatečný souhlas).
14. Žaloba není důvodná.
15. Prvoinstančním rozhodnutím (ve spojení s rozhodnutím napadeným) bylo podle § 66 odst. 1 písm. f) správního řádu zastaveno řízení o žalobcově žádosti podané dne 25. 9. 2019 o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, neboť právo, jehož se řízení týká, zaniklo.
16. Soud stran skutkových okolností konstatuje, že žalobce podal dne 25. 9. 2019 žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle § 44a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
17. Již dne 7. 5. 2019 však bylo zahájeno řízení o zrušení platnosti onoho povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia (platné do 30. 9. 2019). Ministerstvo rozhodnutím ze dne 26. 8. 2019, č.j. OAM-1318-15/ZR-2019, zrušilo žalobci z důvodu podle § 46 odst. 5 s odkazem na § 37 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců platnost tohoto povolení k pobytu. Řízení o zrušení platnosti dosavadního pobytového povolení bylo po odvolacím řízení pravomocně ukončeno ke dni 28. 11. 2019.
18. Podle § 44a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců platilo: *„Platnost povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42 odst. 3 nebo § 42d se neprodlužuje; to neplatí v případě povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42d vydaného za účelem studia na vysoké škole podle § 64 písm. a), jehož platnost lze prodloužit opakovaně, vždy však nejdéle o 2 roky.“*
19. Podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců platilo: *„Pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu uplyne před rozhodnutím o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo prodloužení doby jeho platnosti, ačkoliv žádost byla podána v souladu s podmínkami uvedenými v odstavcích 1 až 3, považuje se vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti.“*
20. Podle § 66 odst. 1 písm. f) správního řádu platí: *„Řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže žadatel zemřel nebo zanikl, pokud v řízení nepokračují právní nástupci nebo pokud není více žadatelů, anebo zanikla-li věc nebo právo, kterého se řízení týká; řízení je*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zastaveno dnem, kdy se správní orgán o úmrtí nebo zániku žadatele nebo o zániku věci nebo práva dozvěděl.“

21. Předmětem soudního přezkumu ve věci vedené Krajským soudem v Plzni pod sp. zn. 77 A 71/2020 je rozhodování správních orgánů stran žalobcovy žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Žalobcův dlouhodobý pobyt za účelem studia však byl i předmětem dalšího správního řízení (zahájeného *ex offo*), a to o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia (jak bylo uvedeno výše). Je třeba zdůraznit, že se jedná o dvě samostatná řízení (a rozhodnutí). Namítal-li proto žalobce, že *„není možné zrušit platnost povolení k dlouhodobému pobytu, pokud již platnost pobytu skončila“*, přičemž *„nelze rušit něco, co cizinec nemá, tj. nelze rozhodnout o zrušení pobytu, jehož platnost již uplynula“*, jednalo se o námitky, které měly být uplatněny v řízení o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu, v němž bylo pravomocně rozhodnuto ke dni 28. 11. 2019, resp. v případné žalobě proti rozhodnutím vydaným v tomto řízení. Žalobce však postup soudní obrany ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s. v tomto případě nevyužil.
22. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 4. 2019, č.j. 6 Azs 36/2019-19 (k dispozici na www.nssoud.cz), konstatoval mj. toto (zvýraznění podtržením provedl soud): *„[19] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že (...) fikce pobytu (a to i v důsledku přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o neprodloužení povolení k pobytu) má především chránit cizince před nutností opustit území České republiky, než je s konečnou platností rozhodnuto o jeho žádosti o prodloužení povolení k pobytu. Jejím účelem však není umožnit cizinci podávat další žádosti v režimu zákona o pobytu cizinců (a to ani zprostředkovaně), které jsou podmíněny existujícím povolením k dlouhodobému pobytu. Proto, dovodila-li dosavadní judikatura, že fikci pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců nelze stavět na roveň povolení k dlouhodobému pobytu (ať již pro účely podání žádosti o povolení trvalému pobytu na území České republiky, podání další žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, pro účely podání víza za účelem strpění či při posuzování oprávněnosti pobytu v řízení o správním vyhoštění), je třeba tento výklad podržet i ve vztahu k možnosti podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za cizince narozeného na území České republiky podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Na základě fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců totiž ‚nelze rozhodovat v dalších řízeních‘ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. března 2018, č.j. 1 Azs 54/2018-27).“*
23. Soud ve shodě s žalobcem a s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu konstatuje, že fikci pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců nelze stavět na roveň povolení k dlouhodobému pobytu. V uvedeném případě slouží ona fikce k ochraně cizince před případným dopadem časového aspektu rozhodování cizineckých správních orgánů o řádně podané žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu. Neznaменá to ovšem, že by cizinec v tomto období pobytovým oprávněním disponoval. A proto, nabylo-li v průběhu řízení o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu právní moci rozhodnutí, kterým byl cizincův dlouhodobý pobyt zrušen, zanikl předmět řízení o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu (za účelem studia), který byl vymezen podáním předmětné žádosti. Ministerstvo (potažmo žalovaný) tak neměl jinou možnost, než řízení zastavit podle § 66 odst. 1 písm. f) správního řádu.
24. Vzhledem k tomu, že soud neshledal žalobní argumentaci důvodnou (v podrobnostech odkazuje na odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí, resp. napadeného rozhodnutí), žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

[V] Náklady řízení

25. Žalovaný správní orgán, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému správnímu orgánu žádné specifické náklady soudního řízení nevznikly, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 23. 11. 2022

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu